

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

1.- ANÀLISI DEL CONTEXT

La ciutat de l'Hospitalet de Llobregat ha estat sempre un dels punts d'arribada preferits pels successius moviments migratoris que s'han donat al llarg de la seva història recent. Al barri de la Florida també s'ha donat aquest fenomen amb una intensitat i una extensió en el temps molt més gran.

Des de principis de segle la seva població ha anat canviant a conseqüència de la incorporació de famílies de països d'arreu del món.

L'escola Pau Vila ha sabut donar resposta des d'un principi a la gran diversitat cultural, social i lingüística que aquest moviment migratori global ha suposat per a la vida quotidiana del centre.

Ens trobem amb un entorn lingüístic on cap llengua és clarament majoritària ni predominant i on la presència del català es limita a l'entorn escolar o institucional.

D'aquesta manera en l'actualitat ens trobem amb un alumnat que mostra una disparitat en el coneixement de les llengües molt gran.

De fet, gairebé la totalitat de les famílies de l'alumnat de l'escola provenen de països com ara:

- República Dominicana, Nicaragua, Hondures, Cuba, El Salvador, Bolívia, Perú, Equador, Colòmbia, Paraguai, Argentina, Veneçuela, que conformen la comunitat de parla castellana amb totes les seves variants, tot i que alguna família també

coneix o utilitza l'aimara i el quítxua. Representen aproximadament el 35% de l'alumnat.

- Marroc, Líbia, conformen la comunitat de parla àrab, amb les seves variants; algunes famílies també utilitzen l'amazic. Representen aproximadament el 25% de l'alumnat. · Mali, Costa d'Ivori, conformen la comunitat francòfona. Tot i que també utilitzen les llengües pròpies. Representen aproximadament el 9% de l'alumnat.
- Índia, Nepal, Nigèria, conformen la comunitat anglòfona. Tot i que també utilitzen les seves llengües pròpies. Representen aproximadament el 12% de l'alumnat. · Pakistan, utilitzen principalment l'urdú. Representen aproximadament el 9% de l'alumnat.
- Macedònia, Moldàvia, Albània, utilitzen les llengües pròpies i representen aproximadament el 2% de l'alumnat.
- Romania, utilitzen el romanès que també és una llengua romànica i representen aproximadament el 2% de l'alumnat.
- Xina, utilitzen el mandarí i representen aproximadament el 2% de l'alumnat.

Val a dir que aquesta distribució de més de 20 països i llengües varia cada trimestre, tot i que els grans grups es mantenen bastant estables.

El 4% d'alumnes amb famílies de procedència autòctona tenen el castellà com a llengua materna.

Ens trobem, doncs amb un entorn lingüístic on cap llengua és clarament majoritària ni predominant i on la presència del català es limita a l'entorn escolar o institucional. Si bé és cert que el castellà és la llengua amb més ús del barri també ho és que s'utilitza amb molt poca qualitat formal i amb unes estructures i vocabulari molt pobres, només les famílies i els alumnes d'origen llatinoamericà (amb totes les seves variants) i les autòctones tenen un nivell d'ús acceptable i en pocs casos fins i tot ric. També cal tenir en compte que el nivell de formació acadèmica del 95% de les famílies usuàries del centre és molt baix, i algunes vegades sense cap alfabetització, ni tan sols en la llengua pròpia.

Un altre dels reptes al que ha hagut de donar resposta l'escola ha estat el de la gran mobilitat de la matrícula, amb incorporacions i baixes constants al llarg de tots i cadascun dels darrers 18 cursos; fet provocat per la gran inestabilitat socioeconòmica, legal i laboral que pateixen les famílies usuàries del centre i que en moltes ocasions es troben en situació desfavorida o fins i tot en risc social.

D'aquesta manera en l'actualitat ens trobem amb un alumnat que mostra una disparitat en el coneixement de les llengües molt gran: d'una banda nens i nenes de 3 anys que comencen la seva vida escolar sense entendre ni parlar el català o el castellà i que tampoc tenen una competència adequada per a la seva edat en la llengua materna, i per l'altra, alguns alumnes nouvinguts que dominen diverses llengües a més de la materna. Tots aquests factors determinen la necessitat de plantejar l'aprenentatge de les llengües en uns entorns inclusius i flexibles que permetin el desenvolupament de cada alumne en funció de les seves necessitats.

El professorat de l'escola és competent majoritàriament només en català i en castellà, tot i que habitualment hi ha sempre diversos mestres que tenen domini i/o titulació de l'anglès o del francès a més de l'especialista titular del centre. Oficialment hi ha un mestre de llengua estrangera anglesa.

El centre també gaudeix d'un professor de llengua àrab i cultura marroquina que atén l'alumnat que vol aprendre l'àrab en horari extraescolar.

2.- OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

El centre ofereix l'aprenentatge de l'anglès com a única llengua estrangera en horari lectiu al llarg de tota la Primària segons el currículum oficial.

El centre ofereix també l'aprenentatge de l'anglès en horari extraescolar a través de l'AMPA del centre. Hi ha dos grups de diferents nivells per als alumnes de P4, P5, 1r, 2n i 3r que ho desitgin, cadascú d'una sessió d'una hora a la setmana.

El centre ofereix l'aprenentatge de la llengua i la cultura marroquines a tot l'alumnat de primària que ho desitgi en dos nivells distribuïts en tres sessions setmanals d'una hora i 15 minuts, dues sessions al primer nivell i una sessió al segon nivell. A més el mestre d'àrab participa en tres sessions lectives d'una hora atenent i acollint l'alumnat i les famílies d'origen marroquí sempre acompanyat per professorat del centre.

3.- OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

Tot aquest context sociocultural i lingüístic condiona els objectius d'aprenentatge de les llengües, tant de les oficials com de les estrangeres.

Donada la competència lingüística de la majoria del professorat, les llengües catalana i castellana conformen els eixos vertebradors de tota la resta dels aprenentatges. Tot i això prima el dret a la comunicació de tots els membres de la comunitat educativa en la llengua que sigui més adequada en funció de l'emissor i del receptor del missatge.

La llengua vehicular del centre és el català. Quan el professorat es dirigeix a l'alumnat ho fa en aquesta llengua i aprofita tots els espais educatius, formals i no formals per a transmetre'n el seu ús, tant oral com escrit. El castellà té un paper fonamental per garantir la transmissió de la informació en aquells moments en què l'alumnat o les famílies així ho requereixen. En aquelles situacions en que cap de les llengües permeten la comunicació es fan servir diverses estratègies; bé s'aprofita el domini d'aquesta llengua desconeguda per part d'un alumne veterà que fa d'interlocutor, o bé s'utilitzen mitjans tecnològics.

L'organització del centre permet l'atenció de les àrees de l'àmbit lingüístic de manera global i inclusiva; s'organitzen Entorns Inclusius d'Aprenentatge on es dona vida a cada llengua de les que ofereix el centre amb una intencionalitat pràctica, significativa i real.

Així doncs pretenem, en referència al català, al castellà i a l'anglès, assolir els nivells de comprensió i d'expressió oral i escrita en finalitzar l'etapa referenciats als currículums competencials publicats del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

4.- CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES.

Les diverses propostes didàctiques de cada nivell educatiu, tant de l'Educació Infantil com de la Primària, tenen l'objectiu de facilitar el tractament conjunt de les estructures comunes, la transferència d'aprenentatges d'una llengua a les altres i el reconeixement de la riquesa individual i col·lectiva derivada de la diversitat lingüística.

En concret cada Projecte d'investigació desenvolupat per l'alumnat, amb l'acompanyament del professorat, té un enfocament plurilingüístic on es treballen aquests aspectes i es recull la concreció de cada objectiu i contingut treballats a la programació elaborada a posteriori.

Els tres Entorns Inclusius d'Aprenentatge (Ambients, Tallers i Projectes) definits en l'organització metodològica general del centre permeten garantir el tractament integral de la llengua vehicular, de manera que promouen contextos oberts i flexibles que afavoreixen la incorporació d'alumnat amb competències lingüístiques molt diverses, tant a l'inici del sistema educatiu com en qualsevol altre moment.

El taller d'Escoltar – Llegir – Parlar i el taller d'Escoltar – Escriure – Parlar de cadascuna de les tres llengües tenen una estructura comú i estan programats tenint en compte els aspectes de les estructures comunes i de la interacció entre elles.

L'ensenyament de les tres llengües s'ofereix per tant, també integrat amb els continguts d'àrees no lingüístiques, així està establert que:

- ✓ Els Projectes d'investigació 4t, 5è i 6è de Primària tenen un producte final expressat en català i en anglès.
- ✓ Els Projectes d'investigació de 1r, 2n i 3r de Primària tenen un producte final expressat en català i en castellà
- ✓ L'Educació Física de tota la Primària es desenvolupa en castellà.
- ✓ Els Entorns Inclusius d'Aprenentatge per Ambients de caire artístic es desenvolupen també en castellà.
- ✓ Les hores de matemàtiques i els tallers de resoldre problemes del Cicle Mitjà es desenvolupen en castellà.

En la resta d'Entorns d'Aprenentatge es produeix un efecte d'immersió lingüística on s'assegura l'ús intensiu de la llengua catalana com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge. En certa manera es pot entendre que el català i el castellà tenen un caire de llengua "estrangera" en un entorn sociolingüístic tan divers com el del barri de la Florida on cap llengua és clarament majoritària.

L'Entorn Inclusiu d'Aprenentatge per Projectes determina escenaris i espais d'aprenentatge adreçats a promoure i facilitar contextos autèntics d'ús de les llengües, que potencia el treball cooperatiu i que intensifica la producció oral i escrita de cadascú dels alumnes.

Per tal de garantir l'assoliment del català i del castellà en acabar l'etapa amb els nivells definits a les proves de Competències Bàsiques de 6è l'escola implementa l'Entorn Inclusiu d'Aprenentatge per tallers de lectura i escriptura en castellà de manera sistemàtica al llarg de tota la Primària. També es promou la lectura en aquesta llengua des de les activitats organitzades pel programa de la biblioteca escolar.

La coordinació pedagògica del professorat en relació amb els Entorns Inclusius d'Aprenentatge es dona de manera sistemàtica dues hores a la setmana en horari d'exclusiva en les reunions dels equips docents de cada cicle i en les reunions setmanals de l'equip de coordinació pedagògica del centre un cop a la setmana. També de manera sistemàtica es fa la coordinació amb el mestre d'àrab per tal de vetllar per una metodologia d'ensenyament comuna i de caràcter comunicatiu i competencial.

D'igual manera els equips docents estableixen els criteris d'avaluació que permeten fer el seguiment de les competències lingüístiques i l'assoliment dels continguts de totes les matèries.

Cada curs s'organitzen uns agrupaments petits d'alumnes que mostren retard o greus dificultats en la lectura, es programen amb una freqüència adequada per tal de permetre l'assoliment dels objectius d'etapa. Aquests agrupaments venen condicionats en la mesura que els recursos humans assignats al centre ho permeten: aula d'acollida, educació especial, etc.

El Pla Educatiu d'Entorn de la Florida també és un recurs utilitzat pel centre amb la finalitat de millorar la competència lingüística de l'alumnat, algunes activitats derivades del Pla són:

- ✓ Taller d'Estudi Assistit. És una activitat extraescolar en la qual participa alumnat seleccionat pels tutors en funció de diversos criteris, un d'ells és que mostrin necessitats lingüístiques
- ✓ Aprenentatge i Servei. Són activitats en què l'alumnat aplica els seus aprenentatges en un servei a la comunitat.

5.- RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

L'aula d'acollida està dotada amb un docent a jornada sencera. Així ho ha estat en els darrers cursos donada la contínua matrícula d'alumnat nouvingut al centre. Està integrada dins de l'organització general del centre i no atén l'alumnat fora de l'aula ordinària o dels entorns inclusius d'aprenentatge per ambients, tallers i projectes.

El Pla d'Acollida de l'Alumnat Nouvingut del centre defineix les tasques necessàries per a atendre aquest tipus d'alumnat concretant el Què, el Qui, el Quan, el Com i l'On de cada acció; de manera que s'implica tota la comunitat educativa en el procés d'acollida. La part lingüística d'aquesta acollida passa per:

- ✓ L'assignació d'un alumne/a "padrí d'acollida" amb domini de la seva llengua. ✓ La incorporació des de l'inici en tots els entorns inclusius d'aprenentatge a càrrec de tot el professorat.
- ✓ La definició d'un pla individualitzat en la vessant lingüística a càrrec del tutor/a del seu grup.
- ✓ La utilització de recursos educatius adaptats a les seves necessitats a càrrec de la mestra d'acollida.
- ✓ Seguiment dels seus avenços en la comissió d'atenció a la diversitat.

6.- COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN

Tota la documentació interna de comunicació entre el professorat del centre es realitza en català, des de les actes de les reunions dels equips docents, fins a les programacions de les unitats didàctiques i projectes, passant per tots els documents d'organització i planificació del centre.

La comunicació quotidiana amb l'alumnat es realitza sempre en català així com totes les propostes didàctiques que tenen l'objectiu de promoure'n el coneixement. L'experiència en l'acollida lingüística d'alumnat nouvingut amb altres llengües, al llarg dels 18 darrers cursos, demostra que aquest entorn facilita l'assoliment de les competències bàsiques en les llengües curriculars del centre. En acabar la Primària l'alumnat és capaç de decidir en quin idioma vol comunicar-se perquè se sent prou segur per fer-ho tant en castellà com en català.

La comunicació oral amb les famílies es realitza tenint en compte els idiomes en què són competents i en funció de les possibilitats lingüístiques del professorat. Les comunicacions escrites amb les famílies es realitzen segons la tipologia textual:

- ✓ Els dossiers informatius d'inici de curs, les circulars informatives puntuals es realitzen en català i en castellà.
- ✓ Les comunicacions als espais informatius, tant físics com virtuals, es realitzen en català.
- ✓ Les comunicacions provinents de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes es realitzen en castellà.

L'Informe Pedagògic a les famílies s'utilitza també com una eina més d'aprenentatge de l'alumnat i com a tal també es fa en català. La seva finalitat és que l'alumne identifiqui en quin grau d'experiència està en relació als criteris d'avaluació i als objectius explícits i compartits per tothom. Es fa en forma de rúbrica i compta amb una part d'autoavaluació que cada alumne pot realitzar en l'idioma que cregui oportú. Aquest informe no té cap sentit si no es fa una lectura conjunta amb la família per part de l'alumne i del tutor/a que permeti la reflexió i la presa d'acords de millora.

La comunicació oral i escrita entre el centre i l'entorn en les activitats administratives es realitza en català sens perjudici del que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.

En les activitats no docents dutes a terme en el centre, com ara les activitats extraescolars i el servei de menjador escolar es procura seguir els mateixos criteris lingüístics que durant les hores lectives.

7.- QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL DELS DOCENTS

El pla de formació de centre promou cada curs activitats de millora en la docència de l'àmbit lingüístic, fent un especial esforç en la lectura i en l'escriptura, seguint les directrius metodològiques dels programes específics elaborats pel Departament d'Educació així com en la participació de la Xarxa de Competències Bàsiques Central.

8.- DIFUSIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Aquest document resta obert al procés de millora i a les aportacions de la comunitat educativa i està a la seva disposició pels diversos mitjans de comunicació física i virtual de que disposa el centre.

L'Hospitalet de Llobregat, 15 de gener de 2019

Carrer Menorca, 1-3

08905 L'Hospitalet de Llobregat

Tel. 93 4490488

a8018145@xtec.cat

<http://agora.xtec.cat/ceip-pauvila-hospitalet/>